

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pietz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 218. szám.

Szerda, szeptember 24.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — — 24 kor.
 Félévre — — — — 12 .
 Negyedévre — — — — 6 .
 Egy hónap — — — — 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

A kommentált századéves ünnep.

Budapest, szeptember 23.

A lezajlott századéves ünnep fontosságát hosszu vezércikkelyeknél jobban kommentálja az a körülmény, hogy program szerint több napra kellett volna terjednie az ünnepnek, míg tényleg csak egy napig tartott. Az ünnep, mely a fővárosban és a vidéken lefolyt, valóban oly grandiózus volt, hogy még a rendezők várakozásait is felülmulata, de aminek azután kellett volna következnie, ahhoz nemcsak az előző nap lelkesedése hiányzott, hanem minden érdeklődés és minden részvétel is. Ünnep után következő napon ugyanis egy országos egyesület megalakulásának kellett volna lennie, harmadnapra pedig nagyszabású népgyűléseket helyeztek kilátásba; de ama századévekből, melyek az első napra a fővárosba sereglettek az ország minden részéből, már tucatokat sem lehetett összehozni, az érdeklődés teljesen kimerült, folytatásról senki sem akart tudni.

A 48-as függetlenségi párt ebből igen komoly és fontos következtetést vonhat le, azt, hogy a nemzet igen élesen megkülönbözteti a multat a jelentől. A mult megdicsőülten áll a nemzet szeme előtt, csak elődeink törekvéseinek hatalmas voltát és áldozatkészségének nagyságát látja, az eszményi lendületet, mely a nagy idők nemzedékét lelkesítette; de nem látja az árnyakat, melyek szintén léteztek. mert hiszen nincs világosság árnyék nélkül. A jelent azonban élesebb szemmel tekintjük s itt már jobban észreveszük az árnyakat, sok gyarlóságot felismerünk s annak tudatára jutunk, hogy lám ama férfiak, kik felelősség mellett vezetik az ország ügyeit, még sem olyan feketék, mint a milyeneknek elég gyakran odaállítják őket és hogy az ellenzékét nem sugarazza körül az a dicsfény melylyel oly nagyon szeretné magát körülvétni.

A párttaktika szempontjából tehát nem volt nevezetes eredménye a századéves ünnepnek; de annál nagyobb a siker általános nemzeti szempontból. Éppen most, mikor a nemzetiségek ismét kísérletet tesznek, hogy magukat észrevéttessék, az oly erős megnyilatkozásnak, amilyen a századéves ünnep volt, hatalmas és tartós benyomást kell gyakorolnia, mert egyetlen más faj sem lenne képes ebben az országban ily impozáns ünnepet ülni, annak a hatalom birtokosainak befolyása nélkül országos ünnep jellegét adni, és ebből maguktól folynak a következmények, a nélkül, hogy hosszasan kellene azokat fejtegetni.

De más irányban is nyújt kommentárt az ünnepnek a nemzet részéről egy napra történt korlátozása. Ez a korlátozás azt akarná bizonyítani, hogy az ünnep tributum volt, melyet a kegyelet a multnak fizet, de a jelen jogait egy hajszállal sem szabad csorbitani. Ami elmúlt, az a történelemé, de a jelen még a mienk, és ebben a jelenben, mely másképpen alakult, mint a mult volt, kötelességeket és feladatokat kell teljesítenünk. A mai nemnemzedéknek nincs ideje hosszu ünnepekre, és a határozottság, melylyel az ünnepi programot megrövidítette, az egész világgal szemben azt bizonyítja, hogy ennek az országnak most élő nemzedéke teljesen számba veszi a jelent és azt, ami most létezik, hogy tekintetét nem irányítja hosszasan hátrafelé. Ezzel halomra van döntve minden olyan állítás is, hogy a loyaltás, a királyhűség nem fér össze a Kossuthkultusszal. Sok ünnepi szónok erősen megcáfolta ezt, talán anélkül, hogy szándéka lett volna. Dicsőítették a multat és beszédüket rendesen ezzel a lendületes befejezéssel végezték: „Éljen a haza, éljen a király.” Aki a visszhangot hallotta, mely az ünnepi gyűléseken ez éljenekre megdördült, tanúságot kell tennie a mellett, hogy az élő jelen nem szenvedhet csorbát a

mult által, ha még oly lelkesen ünneplik is azt, és hogy az élőknek sokkal erősebb jogaik vannak, mint a holtaknak.

Ezt a kommentárt adta a Kossuth-ünnep lefolyása s minden ítélőnek be kell ismernie, hogy Széll Kálmán valóban ugy cselekedett, mint messzetekintő államférfi, midőn legcsekélyebb kísérletet sem tett, hogy pártja tagjainak elhatározására bármely irányban befolyást gyakoroljon. Az ünnep ez által fontosságban nyert, másrészt eleje vétegett az irányzatos ferdítéseknek, aminek értékét nem szabad kicsinyleni.

L. L.

Kossuth-ünnepek a vármegyében.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 24.

A Torontálvármegyében lefolyt Kossuth-ünnepekről még egyre érkeznek a tudósítások. Így újabbán a következő helyekről kaptunk értesítést:

Szent-Hubert.

Lélekemelő nagy lelkesültséggel ünnepelte meg Szent-Hubert, Károlyliget és Seultour községek németajku lakossága Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját.

Vasárnap délután 3 órakor az ottani tanulóifjuság a tantestület vezetése mellett és a községi előljárárság, iskolaszék és nagyszámu közönség jelenlétében tartotta meg ünnepélyét. A Hymnusz eléneklése és Leblanc Lajos igazgató-tanító a nap jelentőségét és Kossuth érdemeit dicsőítő beszéde után egyes tanulók nagy készültségre valló szavakat mondtak.

A tulajdonképeni ünnepség azonban este tartatott meg. Hatalmas mozdúrrogások jeleztek est 7 órakor az ünnepély kezdését, mire a már jókor előbb az utcán összegyűlt nagy néptömeg az iskolaépületből kilépő dalárdisták és az ottani ifjusági egyesület tagjaihoz csatlakozva, a Rákóczy-induló lelkesítő zenéje, fáklya és lampion fénye mellett megindult a körmenet és közbe-közbe a „Kossuth Lajos azt üzenté” című dalt leírhatatlan lelkesültséggel énekelve, bejárta a falu pazarul kivilágított főutcait. Elől vitte a dalárdának zászlósa egy nemzeti színű keretbe foglalt hatalmas transparentben Kossuth Lajos életnagyságu és fényesen megvilágított mellképét

A „TORONTÁL” tárcája.

Az agglegény.

Hogy miért nem házasodtam meg? Nem tudok rá semmi okot, de elmondom, hogyan történt.

Agglegény voltam a helyzetemnél fogva, nem pedig meggyőződésből. Nem házasodtam, mert nem volt rá semmi okom. Szerelmem nem ejtett hatalmába s nem vettem észre, hogy ha a tegnapi igy telt el, miért ne teljék így a holnap is. Az ember vénül, de egyik nap szakasztott olyan, mint a másik. Ma ha tükörbe nézek, ősz arcot látok, de tegnap is ősz arcot láttam, tegnapelőtt is és mégis voltam valamikor fekete haju ur is. Az ördög tudja, mint esik meg az emberrel a vénülés esodája.

Hát mondom, egy bizonyos nap épp olyan volt, mint a tegnapi, csak csunya volt az idő. Rettentően csunya, amilyen azelőtt csak márciusban lehetett, most pedig decemberben is akad. Szakadt a záporosó és sötétség volt fényes nappal is. Hiszen ismerik leírás nélkül az ilyen náthás, locs-pocs időjárást. Hivatalban voltam, mint máskor, megvacsoráltam mint máskor, vacsora után kávéházba mentem, mint máskor. A megszokott asztalhoz ültem, a megszokott virginára gyujtottam, az esti laphoz nyultam. Az eső csapkodta a nagy tükörlakot. De ez is megesezt már máskor. S akkor esoda történt. Az újságot félrelöktem s ugy ültem, hogy aki nézett, azt hihette, hogy erőltetten gondolkodom. Pedig nem gondolkodtam, csak láttam

valamit. Saját magamat egy kávéházi asztalnál, virginával a számban, esti lappal a kezemben, de 20 esztendővel idősebben. S egyszerre megfoghatatlanul üresnek éreztem életemet. Hogy én husz év multán épp ugy itt fogok ülni és közben mindennap itt ültem volt, míg körültem egy új világ cseperedik fel, más iskolásgyerekek sietnek a leckére, más leányok kacérkodnak az utcán, más emberek ülnek körülöttem, más kávé él utánam.

Hirtelenében ugy éreztem, mintha a szék, melyen ülök, kikerült volna a föld szférájából s a nagy plánéta forog alattam, de én nem forgok vele. Beleszédültem s végtelenül nyomoruságosnak éreztem az életemet.

Aztán anélkül, hogy gondolkodtam volna, különböző gondolatok jártak keresztül a fejemen: az én életem meddő, a foglalkozásom nem munka, mely valamit teremtene, csak kenyérkereset, melyet fogyasztok.

Ingyen sohasem kaptam semmit, se falatot, se kézzsoritást, se csókot. Nagy örömeim nem voltak, nagy bánatokkal nem fizettem meg a nyugalmamért, nagy gondokkal a gondatlanságomért.

Barátom sok van, pajtásom egy sines. Embereket nem szeretek, ellenségeim nincsenek, akiket gyűlölnek. Egy emésztő masina letéteményezője vagyok. Voltak-e szüleim? Szinte nem tudom már. Vannak-e testvéreim? Mintha volnának, de nem kerestem fel őket, mert vacsorára hívtak volna, én pedig megszokásnál fogva irtózom mindentől, amit nyomban nem lehet megfizetni. Hát mi a lelki életem? Semmi. Esik az eső odakint. Ugy látszik, csak annak van hatása lelkemre.

Belém kapott az ösztön; keresd föl most a hugodat. Gyermeked vannak, ezek bácsinak fognak szólni, miután bemutatott, mint ilyen. Mert évek óta nem láttam őket, nevüket sem tudom. Igen, menjünk. A szelőroham beszorult az utca sarkába, fűtült, sikoltott és sirt és az ablakra valóságos sortüzet ropogtatott a zápor. Brr. Jó ilyenkor idebent, akárhol. A kutyát sem kergetik ki, ha valahol bent van, akárhol.

Aztán — én bizony nem vagyok eredeti ember, eszembe jutott, ami már annyi magam szőrü embernek eszébe jut, amikor elszontyolodik. Milyen boldog az, aki ilyen időben egy szép feleség és vidám gyerekek körében halgathatja, hogy esik odakint az eső. Takaros, fehérkötös szobaleány hozza a teát, függő lámpa ég a nagy asztal fölött. Aztán lefeküdtek s nem egyedül, az éjszaka szerelmes folytatása a békés, dolgozó nappalnak. Egy szép asszony, aki csak az enyém, aki aggódik értem, aki azt akarja, hogy mindig vele legyek, de enyém, mellettem van, parancsolok és engedelmeskedem neki. Érte dolgozom és ő értem él. Micsoda élet! Ha öreg vagyok, ápolnak és tisztelnek, a gyermekeimnek a patriarkája vagyok s ha meghalok, nem örökölnék utánam, hanem meg is siratnak. Uristen, hát miért nem élek így, amikor csak rajtam áll, hogy így élhessek? Micsoda rut és förtelmes az én kietlen életem, amikor, mint gazdátlan kutya a gazdátlan esontót, ugy lesem az emberi mivoltából kivetkőzött némbereknek hajlandóságát. S micsoda ember vagyok, hogy eddig nem a magam feleségére gondoltam, akár ettől a pocsoltyától szabadulni vágytam, hanem álmaim netovábbja egy igazi asszony volt, akinek megtetszem és aki kés z

A „Hivatalos Melléklet” 212. számával.

és impozáns látványosságot nyújtottak az utcasarkok közelében nemzeti színben fellángoló örömtüzek, melyet Rómer Henrik ottani gyógyszerésznek vezetése mellett gyújtottak föl.

Miután a Martisz-féle vendéglő ez alkalomból fényesen kivilágított és pompásan feldiszi-tett nagy táncterme kicsinynek bizonyult a több mint ezer főből álló közönségnek befogadására, a lélekemelő ünnep folytatását a szabad ég alatt tartották meg. A Hymnus elneklése és az ünnepi rendező-bizottság elnökének Fulda Károly körjegyzőnek lelkes és hazafias szellemben mondott üdvözlője után az ottani „ifjúsági egyesület” nevében Bundy Miklós és Weiszmann János tartottak szavakat és beszédeket.

Károlyliget községe nevében Eiler Pál, a jelesen ismert népszónok és Seultourn község nevében pedig a szintén már több ízben népszónoki képességének elismeréssel kitüntetett földmívelő: Mész Antal hazafias beszédekben méltatták Kossuth érdemeit.

Leblanc Lajos iskolai-igazgató terjedelmes és gyújtó ünnepi beszédében szép vonásokban méltatta a nagy nap jelentőségét és Kossuth Lajos soha el nem évülő érdemeit. A hazafias lelkesületű tanító nagy tetszéssel és óriási lelkesedéssel fogadott beszédét többször hatalmas eljenzések szakították félbe. A Szózat elneklése után táncmulatság követte a valóban lélekemelő ünnepélyt.

Nagykikinda.

Nagykikindán szintén vasárnap folyt le a Kossuth-ünnepély oly fényes és lelkesedéssel, minőt e nemzeti városban a lelkes rendezőség sem mert remélni. Szombaton este a város főbb utcáin a házakat kivilágították, az üzletek kirakatait feldiszi-tették. Vasárnap reggel két zenekar járta be a várost ébresztővel. 9 órakor a róm. kath. templomban Porzolt lelkész mondott gyújtó beszédet Kossuthról. Délután 3 órakor a polgári dalosegyesület (csupa német iparos), mely az egész ünnepélyt rendezte, a városháza dísztermében diszközgyűlést tartott. A diszközgyűlés után fehér márványból készült emlékkövet lepleztek le az állami főgimnázium lépcsőházában, a mely emlékköveit közzadokozás útján hozták össze. Az ünnepély alatt az utcán százán meg százán egyre énekeltek a Hymnust, a Szózatot és a Kossuth-nótát. A leplezésnél Szabó Kázmér tanár mondott beszédet, ezt tényleg, este pedig hangverseny és táncmulatság követte. Este az ifjúság tüntetve járta be a várost, éltetve Vachtel Leó rendőrkapitányt, Sontagh Hugó törvényszéki bírót, mint a rendező-bizottság elnökeit, dr. Schwaicz József ügyvédet, Vaszkó Endre kir. alügyészt és a nap szónokait, akik az ünnep sikeréhez oly hathatósan hozzájárultak.

Az orvosok helyzete.

— szeptember 23.

Most, midőn az orvosokra nézve egy kedvezőbb áramlat kezd érvényesülni, önkénytelenül is foglalkoztatja elmémet az orvosok mostani nyomasztó helyzete. Csak röviden írok, mert mind az orvosok, — mind pedig a nagyközönség előtt is kényelmetlenül kezd válni az a folytonos panasz, mely az orvosok érdekében már eddig is elhangzott. A fájó sebek kitérása sérti a kollegák önértéket, rontja nimbusát, de másrészt a társadalom aesthetikai érzésénél fogva, — vegyes érzéssel fogadja az orvosok panaszokait.

velem megcsalni az urát, ahogy ismerőseimtől hallom, hogy van ilyen és az újságokból látom, hogy nagyon sok ilyen van.

Forró türelmetlenség járta át a testemet. Szerettem volna azon nyomban megesküdni menyasszonyommal, csak nem tudtam, hogy kicsoda, de láttam egy piruló szép, karesu leányt, aki szerelmesen kezét az enyémbe. Ilyen legyen-e? Akármilyen legyen, csak így tegyen. Így piruljon és így nyujtsa nekem a kezét. Hol is keressem? Nem bánom én, akár a kishirdetésekből, de keresni fogom és rátalálni szintén fogok.

Ekkor odakint egy bömbölt a szél, hogy odabent a márvány-asztalon táncoltak a poharak. A vendégek fölgráztak, siketítően pattogott az ablak, mintha ágyból lötték volna ki az esővizet. Egy ur, ki menni akart, az ajtóból lobogó kabáttal visszafordult, félkezével a kalapját fogva, nem lehet ilyen időben kimozdulni.

De azután nyílt az ajtó, a szélfogó posztó-kárpit magasan föllebegett, a vihar üvöltött, mint ordások falkája s egy ember rontott be, kifele fordított esernyővel, csapzott kalappal, lucskos ruhában, támasz és levegő után kapkodva, félig ajultan. A víz a szemébe folyt, nem is látott hamarosan. Támolyogva, az arcát kendővel törülve lépett az asztalomhoz. Nem is látta, hogy ott valaki ült. En azonban megismertem már: valamikor a cimborám volt.

— Ah! — sóhajtott, amikor kabátjától szabadult és könnyű meghajlással asztalom mellé a székre dőlt. — grogot hozzon. Nini, nem csalódom?

Nem csalódik. Szervusz — szervusz. Ezer

Egy pár évtizeddel ezelőtt még meg volt az orvosok tekintélye, nimbusa s a megfelelő anyagi sikere is. De most, midőn az orvosok létszáma annyira emelkedett, aránytalanul a népesség szaporodásával: nagy reakció állott be. Pedig a társadalom hovatovább sok mindent kíván a jelen orvosi generációtól: kívánja, hogy társadalmi állásához mérten az orvos külső megjelenése elegáns legyen; kívánja, hogy a lukszust, „az ur pokolban is ur” elvét kövesse, modern és választékos legyen; kívánja, hogy képzettsége, az orvosi tudományban való jártassága a mai színvonalon álljon; ez utóbbit jogosan megkövetelheti. De kritikát gyakorolni háztartása, életmódja felett éppen a társadalomnak nincs joga, mert szük-markúsága az orvosokkal szemben nyilvánvaló. Vajjon kellőleg méltányolja vagy megfizetve van-e az orvos lelkiismeretes fáradozása a betegség körül? Erre nem felelek, csak rámutatok arra, hogy általában mily rossz anyagi viszonyok között élnek az orvosok, hogy kell küzdeniök a megélhetésért: a mindennapi kenyérért.

Erkölsí sikert, az orvosi tudomány fejlődésének lehetőségét is csak úgy érhetünk el, ha anyagi megélhetésünk biztosítva van. A társadalom pártolása mellett haladnánk fölünk telhetőleg a tudomány mezején a társadalom és a haza jólétéért.

Nem jött ajkainkra panasz sok ideig, csak türtköt rosz sorsunkat, mert nem tartottuk állásunkhoz méltónak, hogy kitérjük sebeinket, s diszszonanc panaszainkkal elrontjuk a szép... harmoniát.

Türtköt szerényen, titkon a sok méltatlanságot, mely velünk történik, biztunk abban, hogy a kormányok, melyek az ország pulzusán tartják kezüket, megérik a veszedelmet, mely e kérdés és vele együtt az ország közegészségügyének elhanyagolása van maga után. Türtköt, mert biztunk az állam — nagylelkűségében. De eddig nem tapasztaltunk javulást, hanem érezzük, látjuk, hogy anyagi romlásunkat mint árnyék kíséri tekintélyünk, féltve őrzött nimbusunk, jogaink csorbulása.

Néma gyermeknek az anyja sem érti szavát; szövetkeztünk tehát. Az orvosközönségnek a fiokszövetségekkel ma körülbelül 4000 tagja van. Ezen hatalmas erkölsí testület, élén a kiváló tudós tanárral: csurgói Kéty Károlyival, ki most az egyetlen legdizsesebb állására, rektori méltóságra emeltetett, azon fáradozik, hogy érdekeinket védje, erkölsí és anyagi sikereinket kivívja. Már eddig is sokat köszönhetünk neki. Ezt nemcsak az orvosok érdekében teszi, hanem teszi ezt főképen az ország közegészségügye érdekében.

Tagadhatatlan hogy ez utóbbiért már egy és más történt a kormány részéről. A legtöbb városban modern kórházak épültek. A szegény lelencek fel lesznek karolva az országos lelencházban; a gyermekmenhelyek gondoskodnak a szegény beteg gyermekekről; a trachomás betegek az állam költségén kezeltetnek; egy díszes nagy sanatorium: a tüdővészések sanatoriuma felépült államsegéiyllyel; a járványok elfojtása érdekében kitűnő miniszteri rendeleteink vannak; járványos vidékekre járványorvosok küldetnek ki stb. stb. Csak az orvosokért, kik ezen közhasznú egészségügyi intézmények letéleményesei, örei és végrehajtói — nem történt semmi. Mily ambicióval oldaná meg az orvos nemes feladatát, ha őt is érné az állam egy kis meleg sugara!

Sajnos, most már nem hallgathatjuk el

esztendeje nem látott. Mennyire örül, hogy ismerőst, pláne jó barátot talál itt.

— Merre jártál ebben a kutya időben, hogy ide vetődél? — kérdem azután.

— Merre jártam? — felel, — hát idejöttem, egyenesen ide, hazulról. Kávéházba akartam menni. Haj, barátom, be jó itt.

— Ugyan — mondom — ebben az időben, így átázni a kávéház kedvéért?

— Hja — mondja ő — neked könnyű, akkor mégy, a mikor akarsz. De én háziállat vagyok, férj és apa és mindig otthon vagyok. Mindig otthon vagyok! — ismételte szinte dühösen és a szemé elkekeredetten villogott. — Ma az anyósom eljött a gyerekekhez, a feleségem a színházba van, nekem szabadság jutott. Esik az eső? Barátom, ha vasvilla esik is, nem maradok otthon. Mert én is akarok egyszer élni, megyek a kávéházba!

Hát így volt. Ma sem értem, mi történt voltaképpen velem. Ez az ember abból a békés családi körből kirent, mint fenevad a ketrecéből és törte magát a kávéház után, melyet én unok.

Egyszerre szertefutott minden vágyakodásom és belekapaszkodtam a székembe, mintha a boldogságom volna, a melyet el akarnak rabolni. Nem ekkorra dűvel én nem áhitom a feleséget, a hogy ez a példás férj bomlik a kávéházért.

S hogy valamikor én is így tegyek és vágyakozzam azután, ami most olyan olcsó — nem gondoltam ezt így el, de így történt, hogy sohase jutott több eszembe a házasság.

Kóbor Tamás.

panaszainkat, meg kell mutatnunk fájó sebeinket. Ezt nem úgy tesszük, mintha alamizsnát kérnénk, hanem férfias önértéssel. Meg kell gyújtatnunk a szöveteket, hogy bevilágítsunk a proletarizmus dísztelen örvényébe, melyhez gyors léptekkel közeledünk. Mily siralmas a községi és körorvosok helyzete! A községek mindig lejjebb nyomják a látogatási díjakat. Most már fokozatosan visszafelé megyünk. Pir önti el arcunkat arra a pályázatra, mely 600 korona évi fizetést és 20 filléres látogatási díjakkal akarja az orvost honorálni. Más országban erre nem egy orvos, ki egész ifjúságát tetet és lelket ölt tanulással töltötte, sok pénzt pazarolván kiképzetésére, hanem egy kvalifikáció nélküli szolga sem vállalkoznék.

„A tudományt önmagáért kell művelni!” mondja a böcs, de a böcs kifejejtette számításából azt, hogy a levegőn kívül, melyet Isten szabad ege alatt mindenki szívhat — más is kell az élethez. Élni csak kell, s hogy ha nem adatott meg a kedvező sorstól a vagyon, kell hogy tudományunkat értékesítsük.

Dolgozunk jó szível, feláldozva nappal és éjjel, mint a katona a háboruban, kockára téve egészségünket, életünket, de legyen meg a jól megérdemelt jutalmunk is! Ha már vannak kötelességeink, legyenek jogaink is! Ne függünk tehát mi körorvosok esetleg oly egyénektől, kiknek — tisztelet a kivételeknek — nincsen érzékük ihhoz, hogy az orvost hivatásához mérten megbecsüljék.

Más itt nem segíthet, mint a közegészségügy államosítása. Lehetővé tenni a tisztas megélhetést erkölsí integritásunk érintése nélkül. Betölteni azt a 130—140 körorvosi állást, mely eddig a megélhetés lehetetlensége miatt betöltetlen maradt. A nagyobb városokban a túlszűfoaltságot hatóságok orvosok kinevezése és elhelyezése által némileg szüntetni. Behozni a szolgálati pragmatikát, előmenetelt stb.

Pénzkérdés ugyan az egész, de alapul szolgálhatna — a községek most fizetett orvosi díjainak a központi városa s az országos betegápolási alap felszaporodott milliói, mert tudvalévő dolog, hogy csak negyede költetik ki a bevételnek.

Elvárjuk, hogy a törvényjavaslat úgy legyen kontemplálva, hogy közegészségügyünk és ezzel kapcsolatban az orvosok érdekei ne csak foltozgatva legyenek, hanem egy csapásra megszüntessen minden anomáliát, hiányt, mely e téren van. Anglia lebegjen a kormány szemé előtt, mely állam kitűnő közegészségügye és az állami orvosok helyzete utmutatástul szolgálhat. Állítsassék az orvos arra a szép piadesztálra, melyet képzettsége és társadalmi állása megkövetel!

Mint Madách az „Ember tragédiájá”-ban felkiált! „Ember, küzdve küzdj és bizva bízzál!” Mi is küzdünk és — bizunk is!

Dr. Kolozs Mihály,
körorvos.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7/6-tól 10-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Október 4. Könyvnyomdászok születési ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében a bánlaki anyakönyvi kerületbe Tóth Béla helyettes jegyzőt, a tolvádiaiba pedig Glaszoy Lőrinc jegyzőt anyakönyvvezetők. továbbá a nagyjécsáiba Dupák Károly segédjegyzőt, a kumániba pedig Kiszeliczki Döme segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Iparülés.** A városi tanács, mint iparhatóság ma délelőtt a városházán dr. Grandjean József polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen hat iparjogot adtak meg, ezek közül négy kereskedőit és két más mesterségre szóló iparjogot. Azonkívül volt három iparjogadás is s elintézték egy kihágási s több más iparügyet.

— **Apponyi gróf és a verseciek.** A verseci mezőgazdasági és iparkiallítás végrehajtó bizottsága a következők közönsé levelet intézte gróf Apponyi Albehez:

Nagyméltóságod azzal az eléggé meg nem hálálható tényével, hogy kiállításunkat kegyesen meglátogatni méltóztatott, Versecz városát egy napra az ország központjává avatta fel, — kiállításunk alatt tett kijelentéseivel pedig országszerte olyan mély és maradandó benyomást tett, hogy ennek kellő méltatását mi alig vagyunk képesek esetelni. Itt elhangzott hazafias szavai szívből jöttek és szívhez szóltak, felejtethetetlenek lesznek

— azok elő nemcsak a késő... tóságod... kötelezett... egyetért... Isten áld... szolgáló... méltóság... ben ismét... szíves lát... Kiváló tisz... Versec, 190... polgármes... Rezső igaz...

— A közigazgat... fejezték be... vezető, ame... resen vizs... gáló bizot...

— Eszikvizgy... az anyakö... umóvel.

— K... tik: Nagy... hogy két... és Gott... kedők mos... ság vádja... tetési céll... Hirhaga... és nyilatko... meg, hogy... Kossuth L... dűiján ne... nál és be... tett le a... németajku... magyar ny...

— Ha... ügyi s. titk... főhadnagy... éjjel itt meg... Alsó-Kubir... lett s család... Grandjean... sabbra vált... tegnapi éjjel... halála Nagy... Masser L... 29-ik gyalog... sulyos szen... szenderült.

— Jogt... kerek keres... kodtak, hog... meg nem ea... s ezzel nek... az egyik ilye... szereztek... nevében Gr... és Sajov... budapesti sz... városi ipar... foglalkozot... megrendeles... fő és 20 k... mintaládajt...

— A keresked... valamennyi... budapesti sz... sok ipartárs... téséből fell... a panasz, a... és körendé... a fővárosi... többjénél ta... lapotokra né... niszter az ip... iparhatóság... üzletek gond... törvény és... rendelkezése... mulasztást t... intézkedjen... hogy a szá... adásánál a... el és az ers... lése melle... anyagi meg... arra, hogy... kávéházi üz... vannak alk... való alkalma... éves gyermek... ténél fogva... előkelőbb... évi XVII. t... kezések ellé... éjbe messz...

azok előttük és örök becsben fognak maradni nemcsak a mi lelkünkben, hanem erősen hiszünk, a késő nemzedékek lelkében is. Minket nagyméltóságod szavakban alig kifejezhető örök hálára kötelezett és Versec város hazafias polgárságával egyetértünk, ha azt kívánjuk nagyméltóságodnak: Isten áldása kísérje mindenben a haza javára szolgáló további munkásságában! Fogadja nagyméltóságod a kiállítás végrehajtó bizottsága nevében ismételtlen forró és hálás köszönetünket egy szíves látogatásáért, mint itt elhangzott szavaiért. Kiváló tisztelettel vagyunk öszinte hálás hívei, Versec, 1902. szeptember 15. Weifert Károly polgármester, mint elnökhelyettes, Mazáry Rezső igazgató, Horváth Edé titkár.

A közg. tanfolyam javító vizsgálat. A közigazgatási tanfolyam javító vizsgálatait most fejezték be. A vizsgálatok eredménye elég kedvező, amennyiben 16 vizsgázó közül 14-en sikeresen vizsgáztak és csak kettőt utasított a vizsgáló bizottság a felév ismétlésére.

Esküvő. Neumann Mór, nagybecskereki szikvizgyáros, tegnap délelőtt kötött házasságot az anyakönyvi hivatalban Hirtenstein Regina urnóval.

Kossuth-alapítvány. Zsombolyáról jelentik: Nagy port vert fel Zsombolyán az a hír, hogy két kereskedő tüntetőleg a Wacht am Rhein és Gott erhalte nótákat huzatta. Az illető kereskedők most erőlesen tiltakoznak a hazafiatlanság vádjá ellen és azt adják elő, hogy nem tüntetési célból tették. Az egyik állítólagos tüntető, Hirhager Gusztáv kereskedő minden szónál és nyilatkozatnál szebben beszélő tettel mutatta meg, hogy igaz fia ennek a hazának. Eppen Kossuth Lajos születésnapjának századik évfordulóján megjelent a polgári iskola igazgatóságánál és Kossuth-alapítvány címén száz forintot tett le a célból, hogy annak kamataiból egy németajku tanuló jutalmaztassék meg, a ki a magyar nyelvben a legjobb előmenetelt tanusítja.

Halálozások. Glatz Ottmár aradi pénzügyi s. titkár ki azelőtt Nagybecskereken honvéd főhadnagy, majd pénzügyi fogalmazó volt, a mult éjjel itt meghalt. Az elhunytat nemrég helyezték Alsó-Kubinból Aradra, ahol azonban súlyos beteg lett s családijával Nagybecskerekre jött apósaához, Grandjean Ferenchez. Betegsége itt még súlyosabbra vált s családjának odaadó ápolása dacára, tegnap éjjel meghalt. Az elhunyt 46 éves volt s halála Nagybecskereken mély részvétet kelt. — **Masser Ferenc,** a Laudonról nevezett cs. és kir. 29-ik gyalogezred alezredese, f. hó 21-én hosszas, súlyos szenvedések után, Budapesten jobblétre szenderült.

Jogtalan megrendelésgyűjtés. A nagybecskereki kereskedők és iparosok több ízben panaszkodtak, hogy egyes fővárosi cégek a városban meg nem engedett módon gyűjtenek megrendelést s ezzel nekik érzékeny kárt okoznak. Most végre az egyik ilyen fővárosi cég ellen konkrét adatokat szereztek be s a nagybecskereki szabóiparosok nevében Grünbaum Vilmos, Kovács Gedeon és Sajoviz Soma följelentették Klein D. budapesti szabó cég beitaigját, Klein Hermannat a városi iparhatóságnak. Az iparhatóság mai ülésén foglalkozott az ügygyel s Klein Hermann megrendelések jogtalan gyűjtése miatt 80 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte, egyúttal mintaladáját elkobozta.

A szállodák és vendéglők ellenőrzése. A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett valamennyi II-od foku iparhatósághoz, hogy a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulatának egy hozzá intézett feltejtéséből felkeltette figyelmét az ipartársulatnak az a panasz, melyet közegészségügyi, köztisztasági és közrendészeti szempontokra utalva hangoztat a fővárosi és vidéki szállodák és vendéglők leg-többjénél tapasztalható s joggal kifogásolható állapotokra nézve. Ezekből folyólag felhívja a miniszter az iparhatóságokat, utasítsa az I-ső foku iparhatóságokat, miszerint a jelzett ipar-üzletek gondosan ellenőriztessenek, megtartják-e a törvény és szabályrendeletek által megállapított rendelkezéseket s ha valamely hatáskörükbe eső mulasztást tapasztalának, annak megtorlása iránt intézkedjenek. Figyelmeztessék továbbá azokat, hogy a szállodai és vendéglői iparrendelvények kiadásánál a legnagyobb skrupulózitással járjanak el és erkölcsi megbízhatóság szigorú mérle-gelése mellett lehetőleg tekintettel legyenek az anyagi megbízhatóságra is. Végül pedig tekintettel arra, hogy a szállodai és a vendéglői, sőt a kávéházi üzletekben is nem ritkán fölös számmal vannak alkalmazva 16 éves, sőt talán a tanonként való alkalmazhatásra törvényesen megszabott 12 éves gyermekek is, akik ezen üzletek természeténél fogva a kisebb-nagyobb alsóbrendű vagy előkelőbb üzletekben egyformán vannak az 1884. évi XVII. t.-e. 64. és 65. §-aiban foglalt rendelkezések ellenére a kora délelőtti óráktól a késő éjbe messze benyúló időig foglalkoztatva, miáltal

ezek egészségi és fejlődési viszonyai nem ritkán igen hátrányosan vannak befolyásolva, holott az államérdek szempontjából is föltöttebb kívánatos, hogy ezek erőteljes és egészséges testi fejlődése biztosítottassék, utasítsák az elsőfoku iparhatóságokat, mikép szigoruan ellenőrizzék, vajjon a szállodások, vendéglősök és kávéház-tulajdonosok az idézett törvényszakaszokban a gyermekmunkások érdekében foglalt rendelkezéseket megtartják-e? s ha e tekintetben kifogásolni valót találnak, azok megszüntetése és megtorlása iránt intézkedjenek.

A temesvári hadapródiškola felavatása. A temesvári cs. és kir. hadapródiškolában folyó évi október hó 4-én leplezik le ünnepelesen ő felsége szobrát és ugyanakkor avatják fel az új iskola-épületet. A mon alezredes, a hadapródiškola parancsnoka a napokban küldi szét a meghívókat a felavatásra.

Irodalom.

* Az „Ébredés“ című fővárosi politikai lap a Kossuth-ünnepek alkalmából díszes ünnepi számat adott ki gazdag illusztrációkkal. Az ünnepi számba a legjelesebb magyar írók és publicisták irtak cikkeket Kossuth Lajosról. Így: Kossuth Ferenc, Gracza György, Gara József, Farkas Emőd, továbbá verseket Balla Miklós, Illyés Bálint, Pap Zoltán, Barta Mariska. A lap közli azonkívül Somfai Jánosnak a „Torontál“ s. szerkesztőjének „Kutyavár“ című történeti elbeszélését. Az „Ébredés“ előfizetési ára egész évre 8 korona s megrendelhető a lap kiadóhivatalában, Budapest, IV. Váci-utca 21. sz.

* „Magyar Bazar.“ Az ifj. Lónyay Sándorné és S. Hentaller Elma szerkesztésével és az Athenaeum r.-t. kiadásában megjelenő „Magyar Bazar“ nemcsak tartalom tekintetében, hanem külső kiállításával is vetekedhetik a külföldi legelőkelőbb divatlapokkal. A divatrész színes és egyéb ábrái, szabásmintái, divattudósításai nemcsak szemrevalók, hanem célszerűek és főleg a legfrisebb hajtásai a folyton változó izlésnek. A szépirodalmi rész valóságos tárháza a sok tudnivalónak s találkozó helye a szépirodalom elsőrangú művelőinek. A „Magyar Bazar“ havonként kétszer jelenik meg. Előfizetési ára ¼ évre 4 korona. Megrendelő cím: „Magyar Bazar“ kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

TÁVIRATOK.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A kiegyezési tárgyalásokat ma ismét folytatták. A szakelődök szintén tárgyalnak. A tárgyalások során sok pontra megegyeztek, mindazonáltal a tárgyalásokat nem fejezik be Bécsben, hanem Budapesten fogják folytatni.

Stefánia és atyja.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből táviratozzák: Lipót belga király az itteni lapokban nyilatkozatot tesz közzé, melyben magyarázni próbálja leányával, Stefániával szemben tanusított eljárását. Nyilatkozatában azt mondja, hogy leánya, Stefánia azzal, hogy Lónyay gróffal rangján aluli házasságot kötött, kirekesztette magát a királyi családból és nem vehet részt annak semminemű szertartásain.

A királynak ez a nyilatkozata viselkedésénél is rosszabb hatást keltett Belgiumban s a lapok mind elítélik A „Neueste Nachrichten“ azt írja, hogy Lipót belga király legutóljára hivatott arra, hogy Lónyay-néval szemben erkölcsbiróként szerepeljen. Egész élete ellene tesz tanuságot s neki Lónyay-néval szemben egy szava sem lehetne.

Korn Arthur kiutasítása.

Nagykikinda, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wachtel rendőrkapitány tegnap felhívta Korn Arthurt, hogy 48 óra alatt igazolja illetőségét, különben kiutasítja. Korn nyomban folyamodott a városhoz illetőségért, a városi tanács azonban kérvényét ma elutasította. Az ügy fejleménye iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Külföldi szállodások Budapesten.

Budapest, szeptember 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A külföldi szállodások tegnap érkeztek meg Budapestre, az itt tartandó nemzetközi szállodás kongresszusra. Este ismerkedési estély volt, melyen Halmos János polgármester üdvözölte németül a külföldi vendégeket. Üdvözlésére a kongresszus elnöke válaszolt, aki melegen megköszönte a szép fogadtatást. Ezután elénekelték az összes nemzetek himnuszait, köztük a magyart is, melyet a vendégek állva hallgattak végig. Az estélyen számos tósz hangzott el. Ma délelőtt megkezdődött a kongresszus.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A vendéglősök mai kongresszusán Széll Ignác államtitkár a belügyminiszter és a kormány nevében üdvözölte a kongresszust. Köszönetet mond azért, hogy a szállodások székhelyül ezutal Budapestet választották. A mai korban, ugymond, a gőz és villamosság elenyész-tettek az országok határait s a népek szakadatlan érintkezése hatalmas tényezője az önk iparának. Magyarországon is fognak találni olyan tájékat, a földnek olyan kin-cseit, a melyek az összehasonlításnál meg-állják a helyüket a föld bármely részében. Reményét fejezte ki az államtitkár, hogy a vendéglősök és szállodások budapesti kongresszusa csak növelni fogja az érdeklődést Magyarországra iránt. Ezután Márkus József főpolgármester üdvözölte Budapest nevében a kongresszust.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. szeptember 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.20	7.50
Pestvidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.10	7.45
Bánsági uj	76	6.85	7.05	80	7.10	7.30
Bácskai uj	76	6.90	7.15	80	0.—	0.—
Rozs uj elsőrendű		kilos 70—75			6.10	6.25
„ másodrendű		—			5.90	6.—
Árpa „ takarmány		60—62			5.25	5.40
„ égetni való		62—64			5.15	5.25
„ sörtőzésre való		64—66			0.—	0.—
Zab „		39—41			5.55	5.75
Tengeri búza „ bánsági		—			0.—	0.—
„ másnémetű		—			0.50	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak nagyrésze változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	6.86—6.88
„ októberre	7.13—7.14
Rozs októberre	6.14—6.15
„ áprilisra	6.30—6.32
Tengeri szeptemberre	5.54—5.55
„ májusra (1903.)	5.63—5.65
Zab (októberre)	5.92—5.94
Zab (áprilisra)	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 25 p.
Alibunáról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlova—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

760-x.3

A nagykkindai járás főszolgabírájától.

8148. I. sz. 1902.

780-3.2

Pályázat.

Mokrin községében megüresedett és évi 1000 koronával javadalmazott községi irtóki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felszólítanak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat f. évi október hó 15-éig alólrottánál nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy Mokrin község túlnyomó többsége szerb ajku lakosságból állván, a szerb nyelv tudása kívánatos.

Nagykkindán, 1902. évi szeptember hó 22-én.

Tellecsky.
főszolgabíró.

14

forintért

a legfinomabb Derby-Raglan 6-féle divatos színben.

Ugyanolyan fiuk részére megfelelően olcsóbb áron kapható csakis

Felsenstein Ferencznél
Nagybecskereken.

765-x.9

Elegáns felöltők.

Remek gyermek-kosztümök.

6623. tkv. sz. 1902.

777-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tisza-Hegyes község végrehajthatónak, Zödi György törökbecsei lakos végrehajtást szenvedő elleni 411 kor. 14 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben Bischitz Salamon és fia budapesti cég 344 kor. 94 fill. s jár. iránti követelése behajtása végett is a területen levő Aracs község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. Az aracsi 3185. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 5640-5662/1/2 243. hrsz. alatt foglalt 3 hold 423 □-öl szántó 1083 kor. kikiáltási árban.

2. Az aracsi 3470. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 5640-5662/1/2 231. hrsz. alatt foglalt 1 hold 1050 □-öl szántó 549 kor. kikiáltási árban 1902. évi november hó 19-ik napján d. u. 3 órakor Aracs község-házában árverés alá fog bocsájtani és a

Kiadó lakás.

Az Uri- és Kórház-utca sarkán egy

külön álló ház

teljesen ujonnan átalakítva, nagy lakással, konyha, folyosó stb. elkülönített kerttel

november 1-ére kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

648-x.34

Legfinomabb

Csemege-

SZŐLŐ

kilója 40 fillér

kapható dr. Brájjer Lajosnál Uri-utca 3.

708-x.25

kikiáltási áron alul is el fognak adni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltásartozás vevőt fogja terhelni

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírból a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsó 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, tkvi irattárában és Aracs község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1902. évi szeptember hó 3-án.

Szabó,
kir. aljbíró.

Szőlőbirtokos urak

figyelmébe!

A híres margitai vörösfenyő szőlőkaróknak eladásával Nagybecskereken Klein Róbert urat, Korona-utca 7. sz., telefon-szám 155. biztam meg. Kérem az érdeklődő urakat, hogy a minta-karót megtekinteni és szükségletüket már mostan előjegyeztetni sziveskedjenek, azon megjegyzéssel, hogy mikorra kívánják a szállítást.

Mély tisztelettel

782-6.1 Albert Ödön, Csik-Szereda.

Szántóföld.

jó minőségű, 117 kat. hold, kitünően művelve, Valkány állomás és az országút mellett, rendkívül kedvező fizetési feltételekkel, felszereléssel vagy anélkül, betegség miatt eladó.

Bővebbet 779-2.2

Hoffmann Márk

Szeged, Petőfi Sándor-sugárút 89. sz. a.

Üzlethelyiség,

mely vendéglői, fűszerkereskedésül vagy nagyobb műhelyül használható, italkiméréssel, lakással és a szükséges mellékkeliségekkel folyó évi november hó 1-étől kiadó.

Közelebbi felvilágosítást ad

Beno József,

üveg- és porcellánkereskedő,
Nagybecskerek.

785-1.1

Ugyanott egy tanuló is felvétetik.